

Με βία τούς παίρνουν· προτιμούν τὸ ψωμί τὸ περριφρονημένο, γιατί ἔφθασαν σ' ἐκείνη τὴν ἠθικὴ νέκρωσι, πού τίποτε πειὰ δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ταπεινώσῃ, νὰ τοὺς ῥίψῃ παρκατάτω, νὰ τοὺς κεντρώσῃ. Τὸ πτωχοκομεῖο. πού διαίρεται εἰς δεκάεξη μεγάλα μεγάλα τμήματα, γέμισε, καὶ ὅμως ὑπάρχουν ἀκόμη δεξιά καὶ ἀριστερά ἐπαίται, χωρὶς νὰ λογαριασῶ ἐκείνους πού εἰς τὸ ἄκουσμα τοῦ πτωχοκομείου, ἐξενητεύθησαν ἀμέσως. Ἐγὼ ἀφεντικό μου λέγω, νὰ κτίσουν καὶ ἓνα μεγάλο φρενοκομεῖο καὶ νὰ κλείσουν μὲ βία μερικοὺς, οἱ ὅποιοι δὲν καταλαβαίνουν πῶς εἶνε τρελλοί. Γιατί θαρροῦν τὴν τρέλλα γνῶσι καὶ τὴ γνῶσι τρέλλα.

Ὁ θεοφοβούμενος δοῦλός σου
ΣΑΝΚΟ ΠΑΝΣΑΣ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τελευταίως ἔκαμε στὴ Γαλλίᾳ μεγάλο κρότο τὸ περὶ ἀνγκνωρίσεως καὶ περιφρουρήσεως τῶν συγγραφευκῶν δικαιωμάτων.

Τὸ πειὸ ἀξιοσημεῖωτο ἀπ' ὅλα, γράφει σὲ γαλλικὸ φύλλο ὁ Μωρέλ, εἶναι ἡ ἀντίστασις τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Νορβηγίας διὰ νὰ παραδεχθῶν τοὺς ὅρους τῶν Γάλλων. Οἱ Νορβηγοὶ μάλιστα δὲν πῆραν μέρος εἰς τὸ συνέδριον αὐτὸ παρὰ μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ σπεύρουν τὰ περισσότερα ζιζάνια.

Καὶ βέβαια, ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ ὁ ἴδιος, τὰ ἔθνη πού δὲν ἔχουν φιλολογία καὶ δὲν ζοῦν παρὰ ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἀπὸ τὴν ἰδική μας φιλολογία δὲν ἐνοῶ πῶς θὰ μπορούσαν νὰ συμφωνήσουν μαζί μας ἀφοῦ πρόκειται μόνον γιὰ τὸ δικό μας συμφέρον. Ἐκείνοι πού σάν τὴν Γερμανίᾳ ἔχουν φιλολογίαν ἰκανὴν νὰ ζήσῃ καὶ νὰ καρποφορήσῃ θὰ σπεύσουν νὰ μᾶς ὑποστηρίξουν διὰ νὰ τοὺς ὑποστηρίζωμεν κ' ἐμεῖς ὅσο γιὰ τὰ ἄλλα ἔθνη θὰ γίνεται ὅ,τι γίνονταν ὡς τώρα δηλαδή θὰ ἐξακολουθοῦμε νὰ τὰ προμηθεύωμε τὰ ἔργα μας».

Καὶ ὅμως ἴσως, γιὰ τίς φτωχῆς φιλολογίαις, δὲν ἔχουν δίκαιο αὐτοὶ πού τόσο φωνάζουν. Ἴσως θὰ ἦτο τὸ μόνο καλὸ πού μπορούσε νὰ γίνη στὰ τρωφειὰ καὶ ἀδύνατα φιλολογικὰ γεννήματα νὰ λείψουν ἀπ' τὴ μέση τὰνυπόφορα ζιζάνια πού σπέρνομεν μόνον μας μαυτὴν μας τὴν ἀσυδοσίαν.

Δὲν ἀρνείται κανεὶς, πιστεύω, πῶς πλούσιοι καὶ φτωχοὶ φιλολογικῶς ἔχομεν ἀνάγκην καὶ μεγάλην μάλιστα ἀπὸ τὰ ξένα φῶτα. Δὲν εἶναι πειὰ δυνατὴ ἡ ἀπομόνωσις. Ἡ ἰδέα εἶναι γενικὴ, ὅλου τοῦ κόσμου καὶ δὲν χωρεῖ σὲ στενὰ ὅρια ἀπ' ἐναντίας μάλιστα πρέπει νὰ ῥιχθῇ μέσα στὸ γενικὸ χωνευτήρι τοῦ κόσμου. Ἴσως ξέρουν κάτι ἐκείνοι πού προσδο-

κοῦν τόσο μεγάλον πρᾶγμα ἀπὸ τὴ γενέευσιν τῶν ιδεῶν.

Ἀλλὰ ἐδῶ τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει. Ρίξτε μιὰ ματιὰ στὴ δική μας π. χ. φιλολογία νὰ διῆτε ποιά ἔργα μεταφράζονται! Τί χαμένος κόπος ἀλλὰ καὶ τί καταστροφή! Παρὰγνωρίζονται τόσα ὁμοῖα ἔργα πρωτότυπα δικὰ μας πού ἔπρεπε ὁ μικρὸς κόσμος μας νὰ τὰ διαβάσῃ γιὰ νὰ ξέρῃ τί ἔχει διὰ τὸν Ροκαμβὼλ ἔχοντα. Οἱ ἐφημερίδες μας, δὲν πταίουν· δημοσιεύουν ὅλο μεταφράσεις ξένων διότι δὲν κοστίζουν τίποτε καὶ τὰ δικὰ μας ἔργα σκεπάζονται κάτω ἀπὸ ἀρκετὰ στρώματα σκόνης λησμονημένα.

Θὰ ἦτο λοιπὸν εὐτύχημα νὰ μὴν εἴχαμε αὐτὴν τὴν ἀσυδοσίαν διότι τότε θὰ μπορούσαμε ν' ἀρχίσωμε πρῶτα-πρῶτα ἀπ' τὰ δικὰ μας διὰ νὰ διαβάσωμε ὑστερότερα μὲ τὴ σειρά τους καὶ τὰ δικὰ τους ἐν πρωτοτύπῳ ὅπερ κάμνουν καὶ τώρα ἐκείνοι πού εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὰ νοιώσουν.— Καὶ θὰ διαβάζωνται τὰ ἔργα μας καὶ θὰ ἐνθαρρύνωνται ἐκείνοι πού τὰ γράφουν οἱ καυμένοι καὶ ἔχουν τόσην ἀνάγκην ἐνθαρρύνσεως!

* *

Ἐνα νόστιμον πάθημα ἔπαθε ὁ Δίκηνς:

Ἐνας δραματικὸς ποιητὴς ἔκαμε ἓνα δράμα ἀπὸ τὸ μυθιστόρημά του «Ὀλιβιὲ Τουίστ» ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχε. Ὑστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ καὶ ὁ Δίκηνς φαντάσθηκε νὰ μετατρέψῃ εἰς δράμα τὸ ἴδιον μυθιστόρημά του ἀλλ' ὁ προηγούμενος τὸν ἐνήγαγε καὶ ἐκέρδισε τὴν δίκην διότι ἐκεῖνος εἶχε τὴν κυριότητα τοῦ τοιοῦτου δράματος.

Καὶ ὁ Δίκηνς ἀναγκάσθηκε νὰ κρύψῃ τὸ δικό του. Δὲν εἶνε παράδοξο;

Ἐννοεῖται τώρα δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ συμβῇ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα γιατί κάθε συγγραφεὺς ἔχει ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἔργου του.

* *

Τὸ ποδήλατο ἐξακολουθεῖ νὰ κάμνῃ καταπληκτικὰς προόδους. Σὲ πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης τὸ μεταχειρίζονται ὅχι μόνον ὡς μέσον διασκέδασις ἀλλὰ δι' ὅλως πρακτικὸν σκοπὸν. Π. χ. οἱ διανομεῖς τοῦ ταχυδρομείου, οἱ ὑπάλληλοι διαφόρων καταστημάτων ἐπιφορτισμένοι νὰ μεταφέρουν διάφορα πράγματα πού ἀγοράζουν οἱ πελάται των καὶ ἄλλοι εἶναι ἐφοδιασμένοι μὲ ποδήλατα. Τοιοῦτοτρόπως καὶ γρηγορώτερα τελειώνουν τὴν ἐργασίαν τους καὶ ὀλιγωτέρον κουράζονται.

Τώρα ἓνα ἀγγλικὸ φύλλο ἀπαριθμεῖ τὰς προόδους πού ἔκαμε τὸ ποδήλατο εἰς τοὺς ὑψηλοὺς κύκλους καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς αὐλὰς:

Οἱ Αὐτοκράτορες τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς Γερμανίας ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας καὶ ὁ μικρὸς βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας εἶναι κατ' αὐτὸ οἱ κυριώτεροι ὁπαδοὶ

αὐτοῦ καθὼς καὶ οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν μελῶν τῶν διαφόρων βασιλικῶν οικογενειῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὅλοι οἱ βασιλοπαιδὲς τῆς Ἑλλάδος.

Γ. Ι. Κάρ.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Μονόλογοι, Διάλογοι καὶ Δραμὰτια.

(Δι' ἑορτὰς Σχολείων καὶ Οἰκογενειῶν).

Τιμᾶται δραχ. 2

(Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν φρ. γρ. 2.)

Ἀπεύθυντέον: Πρὸς τὸν κ. Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ ἐκδότην καὶ διευθυντὴν τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» ὁδὸς Αἰόλου 119, εἰς Ἀθήνας.

Μικρὰ χαρτάκια.

16. Ποιὸ πρᾶγμα δὲν ἔρχεται στὸ τοῦ τοῦ καθενός;

17. Τί κάμνει τοὺς μεγάλους ἄνδρας;

18. Τί σὲ συγκινεῖ περισσότερο ἀπ' ὅλα;

Ἀπαντήσεις εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ 13 ἁριθμοῦ τῆς «Φιλολογικῆς Ἠχοῦς».

10. Ὅταν δὲν ἔχει τί τὰ πῆ ἢ δὲν μπορεῖ τὰ πῆ ἐκεῖνο τοῦ ἔχει τὰ πῆ.

11. Κ' οἱ δύο, ὅταν ὁ φεύγων δὲν ἔξει τί θαῦρον σὰν γυρίσῃ καὶ ὁ μένων ἂν θὰ ξαναῖρῃ ὅ, τι ἔχασε.

12. Τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ ἔπνου· συνήθως ἐξ ἀνωτέρας βίας.

ΓΕΩΡΓΗΣ

10. Σιωπᾷ κανεῖς ὅταν κοιμᾶται.

11. Ὁ μένων ποιεῖ περισσότερον.

12. Φεύγουν γρηγορώτερον αἱ ὥραι τοῦ ἔπνου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ.

Ἀλληλογραφία.

44. κ. Ν. Β. ἐνταῦθα. δημοσιεύομεν ὁλόκληρον τὸ γραμματάκι τοῦ κ. Α. Ι. Π. τοῦ ἑτέρου ἐκ τῶν φιλοπόνων ἐκδότων τῆς «Πιερίας», χωρὶς νὰ κρύψωμεν τὴν χαρὰν μας. Βλέπει κανεὶς ἀνάμεσα εἰς τὰς γραμμάς του, τὴν φρίκην, ἣν αἰσθάνεται ἡ μαθητευομένη νεολαία διὰ τὴν λογοκλοπίαν καὶ τὴν περιζήνησιν διὰ τὸν λογοκλόπον, τοῦ ὁποίου ἔπασαν θύματα οἱ νεκροὶ ἐκδόται. Ἀλλ' ἔπασαν καὶ θύματα τῆς καλαισθησίας των, διότι μὲ ὁϊανδήποτε ὑπογραφὴν ἓνα ποίημα τοῦ Βιζυηνοῦ, εἶνε πάντοτε ποίημα ἀληθινόν, ζωντανόν καὶ... πολὺ ὀρεκτικόν δι' ἓνα ἐκδότην. Μὰς στέλλετε διὰ τὸ 17ον φυλ. τὸ βάλισμα ἢ τίποτε ἄλλο ἰδικόν σας;

«Ὁ λογοκλόπος τοῦ ποιήματος τοῦ ἀτυχοῦς ποιητοῦ

τοῦ Κόδρου καὶ τῶν Ἀτθίδων αὐτῶν, ἀνέκει εἰς τὴν τάξιν τῶν τυροδιωκτῶν, ὥστε καὶ ἂν ἀκόμη ἤδυνάτο τις νὰ τὴν τιμωρήσῃ ἐπὶ τῶν βάσεων τῆς παλαιᾶς περὶ λογοκλοπίας νομοθεσίας, ἂν οὐ ἐγράφη τὸ ποίημα πρὶν ἢ τεθῇ ἐπὶ τάπητος καὶ ὁ νέος νόμος, πάλιν θὰ εὐρίσκατο εἰς τὴν ψυχολογικὴν κατὰστασιν νὰ τὸν ἐλεεινολογήσῃ κανεὶς ὅχι δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διότι ἁμέσως θὰ ἐννοήσῃ τις, ὅτι εὐρίσκειται πρὸ μιᾶς δευτέρας ἐκδόσεως τοῦ ἥρωος τοῦ Σερβιάντε καὶ... τοῦ ἀφεντικοῦ τοῦ ἀρθρογράφου τῆς **Ἀπογευματιανῆς**, ἀπὸ τῆς ἡλικίας μέχρι τοῦ ρικνοῦ ἀνασττήματος, τὸ ὅποῖον βλέπετε εἰς τὴν δευτέραν ἐκδοσιν τοῦ Φῆξι καὶ εἰς μερικὰ μάλιστα Γερμανικῆς προελεύσεως τοῦ τοίγου χαλάκια

Θὰ εἶδετε βέβαια δι' ἑτέραν λογοκλοπίαν ἐνὸς ποιήματος τοῦ Παλαμῆ, ἀπὸ κάποιον δοξομανῆ εἰς τὰ «Ὀλύμπια» τί ἔγραψεν τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ ποιητῆς τὴν ἐφημερίδα τοῦ Ρούκη Γιαννοπούλου.

Τώρα ἡ μόνη διαφορά εἶναι ὅτι, ἐκεῖνο τὸ ποίημα δὲν ἦτο δυνατόν, νὰ τὸ θυμᾶται ὁ Μπάμπης, διότι εἴχε τυπωθῇ πρὸ δέκα ἔτη καὶ ἐνῶ ἡ Χάλακ πολὺ καλὰ ἤμποροῦσε διὰ τῆς τρυφερωτάτης τοῦ Βασιλειάδου περὶ Βιζυηνοῦ μελέτης εἰς τὸ προπερσυνὸν τοῦ Σκόκου ἡμερολόγιον, νὰ μᾶς βοηθήσῃ ἔστω καὶ μὲ τὰ δύο τῆς τετραστίχῃ γὰ νὰ σκακώσωμεν τὸν κλέπτην.

Ἀλλὰ... τί νὰ σᾶς πῶ, δὲν μπορεῖ νὰ τὰ θυμᾶται κανεὶς ὅλα καὶ ἔπειτα μὲ τὸν τρόπον ποῦ μοῦ τὸ παρέδωσε, ἡδύνατο νὰ γελασθῇ καὶ αὐτὸς ὁ Βιζυηνός· ἄλλοτε ἢ «Ἠρώ» ἔγραψε κάτι τι εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς εἰς κάποιον, τοῦ ὁποίου τὸ ψευδώνυμον μυρίζει κενοπαλαιᾶς διαθήκης μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἀντὶ μαθηταρίου... ἔπρεπε νὰ γράφῃ τίποτε ἄλλο· ἂν οὐ πᾶν ἄλλο εἶναι, πρὸς μαθητῆς».

45. κ. Σ. Β. Σμύρνην. Αἱ πληροφῶραι σας δὲν ἤσαν ἀσφαλεῖς. Τοιοῦτον σχέδιον δὲν ὑπάρχει. Ἀπὸ ἡ ἰδέα τοῦ καθηκόντος δεσπόζει ἔχετε ἀνάγκην ὅλης τῆς δραστηριότητός σας καὶ δὲν πρέπει νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τὴν ἀπογοήττεισιν, ἡ ὁποία εἶνε σκωρία ἐπιβλαβής. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται καὶ τώρα.

46. κ. Μ. Κ. ἐνταῦθα. Ὁ Δουμᾶς πατὴρ, δὲν ἐγένειεν ἀκαδημαϊκός, ἀλλ' ὁ υἱὸς ἦτο τὸ στεφάνωμα τῆς ἀκαδημίας. Δωδὲ γράφουν τρεῖς. Ὁ πατὴρ Ἀλφόνσος Δωδὲ ὁ ἀθάνατος συγγραφεὺς τοῦ Ζάκ, ὁ υἱὸς τοῦ Λέων Δωδὲ, ὁ ὁποῖος ἔγενε ἂν καὶ νεώτατος, πολὺ γνωστός καὶ ὁ ἀδελφός τοῦ Ἑρνέστος Δωδέ. Μὰ καὶ ἡ κ. Δωδέ γράφει ἀπὸ καμμιὰ φορὰ.

κ. Α. Γ. ἐνταῦθα. — «Ἡ πρώτη πενιὰ» ἀρχίζει πολὺ χαριτωμένα. Αἱ πρῶται σελίδες ἔμπορὸν νὰ ἀποτελέσουν ἓνα ὠραίστατον παιδικὸν διηγηματάκι. Μὰ παρακάτω ἡ Ἡρώίς σας εἶναι χωρικὴ τὴν χωρικὴν πολὺ ὀλίγον τὴν ἐξωγράφωσαν πιστά, διότι καὶ δὲν τὴν γνωρίζουν. Ἡ χωρικὴ σας ἔχει τὰ ἐλαττώματα κυρίως τῶν σαλονιῶν καὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ θάνατός της τὴν ἐξαγνίζει. Νὰ λαμβάνεται τύπους γνωστούς. «Τῆς ἐπιστολῆς» τοῦ ἄλλου διηγῆματος ὁ ἀσθενὴς δὲν ἐπεδόθη πιστά.